

ходить у Львові
днів (крім п'ятниці і
кад. свят) о 5-ой го-
дині по полудні.

Адміністрація и
Експедиція підъ ч. 8
улиця Чарнецького.

Редакція ул. Фран-
цискавська ч. 10, двері 10.

Письма приймають ся
тільки франковані.

Рекламація неспе-
чатаній вільній вѣдъ порта.
Рукописи не ввертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львѣвской“.

Предплата у Львові:
въ Адміністраціи „Газеты
Львѣвской“ и въ п. к. Ста-
роствахъ на провинціи
на цѣлый рѣкъ 2 вр. 40 к.
на пѣть року . 1 вр. 20 к.
на чверть року . . . 60 к.
мѣсячно 20 к.
Поодинокое число 1 кр.

Зъ почтовою пере-
сылкою:
на цѣлый рѣкъ 5 вр. 40 к.
на пѣть року . 2 вр. 70 к.
на чверть року 1 вр. 85 к.
мѣсячно 45 к.
Поодинокое число 3 кр.

Ч. 134.

Недѣля 16 (28) Червня 1891.

РѢКЪ I.

Письменна и твереза старшина громадека.

Не першій то разъ и не лишъ мы звертали увагу на то, якій неладъ, якій не порядокъ дѣють ся у насъ по сѣльскихъ громадахъ, ба по меншихъ мѣстечкахъ. А спытайте такъ першого лѣпшого чоловіка зъ громады: Чому у васъ таке лихо въ громадѣ? — то вѣдъ вамъ певно на то: Бо наша старшина громадека якось не може чи не умѣе собѣ дати рады, та не знае якъ завести порядокъ въ громадѣ. Колибъ такъ пошукати за причинами того, чому то старшина громадека не може дати собѣ рады, то певно знайшлося бы багато, але найпершою и може найважнѣйшою причиною есть то, що мало людей, котрыхъ выбираютъ собѣ громады на старшину, суть люде письменни и просвѣчені. Яке зъ того лихо виходить, не трудно спѣзнати. Спытайте не одного честного, але неписьменного вѣйта, чи не скаже вѣдъ самъ, що его урядъ есть для него страшно тяжкій и що вѣдъ охотно бы зъ него скинувъ ся, але щожъ робити, коли такъ хотѣла громада и его собѣ выбрала. Неписьменна старшина есть пинѣ въ громадѣ и сама собѣ и другимъ немалымъ тягаромъ. Прийде яке письмо — бѣжи зъ нимъ до писаря, чи до школы або до отця духовного, та розпытай, що то тамъ таке написано; треба що написати або хочъ бы лишъ підписати — шукай зновъ за писаремъ. Ба, кѣлько то ще и другихъ есть трудностей, кѣлько клопоту

а неразъ и бѣды, особливо, коли прийдесть здавати зъ чогось яку справу, складати або справджувати рахунки. Неписьменному вѣйтови на саму згадку о тѣмъ ажъ голова дурѣе, якъ тутъ дати собѣ раду, що зробити, якъ выразуватись, коли може не одно позабуло ся. Що при такѣмъ станѣ рѣчей дѣють ся неразъ мимо волѣ и мимо всякой осторожности зѣ стороны старшины громадекои вѣвляки надужити, о тѣмъ чей не треба и згадувати.

Погляньможь теперь, якъ може неписьменна старшина громадека впливати на внутрѣшний ладъ въ громадѣ, на просвѣту людей и на моральне ихъ поведене. Справы громадскі залагоджують ся неразъ въ коршнѣ, въ селѣ иде все по давному, піяньство пропивтае, розбоѣ и крадежѣ на порядку дневнѣмъ, а люде жалуютъ ся, та на кого? — зновъ на старшину, на вѣйта, хочъ вѣдъ неразъ може и честна та добра людина, и тѣлько та одна его бѣда, що неписьменный. Чи можна дивувати ся, що его тигне до коршны робити людемъ справу, коли тамъ прецѣ знайде бодай хочъ трохи письменного жидка, котрый ему въ чѣмъ поможе? Чи можна жадати вѣдъ чоловіка, котрый самъ нѣчого не видѣвъ и нѣчого не знае, якъ то буває въ свѣтѣ, бо и зъ книжокъ о тѣмъ не може довѣдатись, чтобы вѣдъ заводивъ въ селѣ лѣпшій порядокъ? Неразъ жалуютъ ся люде на старшину громадеку, що она противна читальнямъ. Нема въ тѣмъ по части нѣчого дивного. Люде, що не умѣють самі читати, або хочъ бы и умѣли, але не мають

на тѣлько просвѣты, чтобы могли вынести якусь користь для себе зъ того, що читають, не радо дивлять ся на то, коли другі до того берутъ ся, бо уважають то зъ одной стороны за рѣчь непотрѣбну, а зъ другой, яко несвѣдущій, боять ся, чтобы зъ того не вышло якоесь лихо, бо боять ся одвѣчальности за то. Мы самі були свѣдкомъ того, якъ неписьменный вѣйтъ водобравъ власному сынови найневиннѣйшу въ свѣтѣ книжку, бо напудивъ ся, що зъ того буде якоесь лихо. А коли мы его спытали, чогожъ посылавъ сына до школы, то вѣдъ сказавъ на то, що тогды бувъ такий наказъ; теперь же сынъ не ходитъ до школы, то ему и не треба книжки.

Кѣлькы въ старшинѣ громадскѣй до темноты прилучитъ ся ще и піяньство, що — не во гнѣвъ нѣкому сказавши — такожь неразъ буває, то бѣда вже готова; тогды вже и цѣла громада, хочъ бы кѣлись и порядна та статочна, ледащѣ та подупадае. А нѣчого дивного, що зъ темнотою и піяньствомъ поступае. Не въ одномъ селѣ скажутъ вамъ: То бувъ дуже порядный и тверезый чоловікъ, та розпывъ ся ажъ вѣдъ коли ставъ вѣйтомъ. Та не почестный урядъ старшины громадскои тому виненъ а зновъ лише темнота, котра змушувала ити до коршны, не лишъ по раду до Мошка, але и по потѣху.

Певно, що то не вѣоды такъ зле якъ мы ось тутъ розказали; певно, що въ многихъ громадахъ знайдесть старшина, котра хочъ неписьменна, а мимо того и твереза, и розумна, и

УЛЯНА.

Польска повесть.
И. И. Крашевского.

(Дальше).

Той тихій вечеръ впливавъ на Тадея, окруживъ его споминами минулости — нагадавъ ему проведеній на тѣмъ мѣсци вечера его молодости, материнѣ нестощѣ, батьковѣ перестороги, нагадавъ молодечій мрѣвъ. И вѣдъ зѣтхнувъ. А била него дало ся чути друге зѣтхнене: Уляна вхопила его за руку, цѣлуячи еи.

— А! то ты, Уляно!

— А! то я, мой пане и соколе. — То я нова, я зъ тобою!

— А якъ ты зайшла сюды?

— Якъ? прилинула! хiba я знаю! Не тогды довше выдержати: — безъ тебе якъ безъ хлѣба минѣ теперь не выжити.

А Тадѣй пригорнувъ еи вже въ горячій обѣмъ, вже мовчали, а про ихъ чути говоривъ тѣшь важкій вѣддыхъ, говорили розпалені очи стиснені долонѣ.

— А! запытавъ по хвили Тадѣй — дежь мой чоловікъ? вернувъ прецѣвъ?

— Поѣхавъ зновъ, вѣдповѣла зъ явною утѣхою жѣнка.

— Якъ то? куды?
— Его выслали по жовнѣрѣвъ.

— Вѣдъ знае о вѣснѣ?...
— Знае, знае! та що зъ того? Вчера побивъ мене навѣтъ. Ще маю синцѣ....

— Слѣвъ тебе вдарити?
— О! Се мене не болѣло — а нинька и зовѣснѣ вже забула, прецѣвъ то за васъ мене бивъ.

Тадѣй почувъ на очохъ слезы, а въ серци гнѣвъ.

— И якъ ты вѣдважила ся прийти сюды — коли веѣ дивлять ся на тебе?

— Нехай дивлять ся, нехай собѣ бачуть — вѣдказала жѣнка, обняла его въ дикѣмъ порывѣ и глянула на него тыми очима, котрыми знала такъ чудно до него промавлати. — А хочъбы мене и вбили — Минѣ однаково. — Прецѣвъ паньска любовь кѣнчить ся завѣснѣ такъ: смертю, смуткомъ. — Е за що вѣдплакати, е за що и вмерти. — Королику мой, соколе мой, говорила далѣ — я бѣгла до тебе, якъ давнѣйше до дѣточокъ — веѣ бачили, веѣ показували пальцями, а я ходила, а я бѣгла, я на нѣщо не зважала — о! я тебе такъ люблю!

Она говорила се зъ жаромъ на устахъ, зъ жаромъ въ очохъ. Груды пѣдъ бѣлою свитою поднимали ся и опадали, якъ на озерѣ филѣ, руки дрожали вѣдъ змйна, то зновъ горячій, немѣжний опадали безсилно; она сама здрѣгнула ся якъ вѣдъ чути болю.

— Ходѣмъ вѣдѣи — сказала по хвили придавленнымъ голосомъ; — ту моглибъ насъ побачити, ходѣмъ до хаты огородника.

И поишли мовчки туды, де пѣдъ старою грушою стояла стара, опущена хатина.

Кѣли поѣдали одно поручъ другого, промовивъ до неѣ Тадѣй:

— Принадкомъ бувъ я вчѣра пѣдъ коршмою, коли твоѣй чоловікъ, батько та свекоръ нараджували ся межы собою и чувъ, якъ они вѣдгрожували ся минѣ. — Не бою ся ихъ; скажи минѣ, хто першій прискарживъ тебе передъ чоловікомъ?

— Въ людей котячій очи — вѣдповѣла жѣнка — они знаютъ веѣо якъ зазуля и веѣо якъ она выговорять, не потрафлять здержати языка. Старый батько и Оксенѣвъ братъ заразъ ему розповѣли. Выбивъ мене, коли вышповъ зъ коршмы на улицу, я мусѣла сховати ся ажъ до сестры Маринны и доперва надъ раномъ повернула до хаты. Але не дѣткнувъ мене болѣше, бо я брала ся боронити.

— Скажи минѣ — перебивъ Тадѣй, все такъ бути не може — що пѣднемъ зъ собою?

— О! аожъ я знаю. — Най буде, що хоче, въ тѣмъ не моя голова. — Я твоѣ, твоѣй воля. — Колибъ такъ чоловікови трохи попустили, або звѣднили его вѣдъ работы, можебъ и мовчавъ. А! та чи я знаю!

— Нѣ, вѣдповѣвъ Тадѣй — ставъ бы ще зухвалѣйшій.

— Робѣтъ, що хочете — промовила Уля-

ИНСЕРАТЫ до „Народной Часописи“ просимо пересылати до конторы пана ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна етиха въ одноразовѣмъ инсератѣ стоить 7 кр., при бѣльше разовѣмъ помѣщеню 6 кр. бѣдъ етиха петитового. Пн. Купцѣ и Промышленники, котри частѣйше будутъ свои оповѣщеня умѣщати, одержують бѣдповѣднѣй рабать.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“
ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае:
Одѣй рыбій въ двохъ родахъ, жовтый однократно де-стилований, дуже добре дѣлаючи противу зафлегмленя, остроты крови, недокровности, скрофуламъ и т. д.; бѣлый пріятнѣйшій бѣдъ першого, бо двократно чищенный и дестилований. До набути въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
п. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купуе и спродае
ВСЯКІЙ ЕФЕКТА И МОНЕТЫ
по курсѣ денномъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жаднои провизіи.
Яко добру и певну льокацію поручае:
4¹/₂% листы гипотечній.
4% листы гипотечній преміованій.
5% листы гипотечній безъ преміи.
4¹/₂% листы Тов. кредитового земе.
4¹/₂% листы Банку кравого.
4¹/₂% пожичку краву галицку.
4% угорскій Облигаціи индѣмизаціи,
котри то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.
Увага: Канторъ вымѣны Банку гипотечного пріймае бѣдъ Вп. купуючихъ всякїи выльсованїи, а вже платїи мѣстцевїи паперѣ цѣвий, якъ такоже купоны за готѣвку, безъ вѣдликон провизїи, а протївно замѣсцевїи, лишенъ за бѣдтрученъемъ коштовъ.
До ефектовъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштовъ, котри самъ по-носитъ.

Рѣкъ 1843 заложена

ЗНАМЕНИТА
МАСА ВОСКОВА

власного выробу
загально за найлѣпшу узнана
такоже
ГЛАЗУРА БУРШТИНОВА
до лакирована подлогн, сохне дуже скоро
заразомъ
ГОЛОВНІЙ СВѢЙ СКЛАДЪ

фарбъ, покостѣвъ, лякерѣвъ, немѣнше та-
коже оливу до паленя и до машинг
поручае
ВОЛЬФЪ ЧОПЦЪ
у Львовѣ Жѣвковска ч. 2.

Рѣкъ 1843 заложена.

Всякого рода
В И Н А
лѣвчицїи
дѣстати можна кожного часу
въ конторѣ
Льеопольда Литыньского
у Львовѣ, при улицѣ Ва-
ловой ч. 14.

COGNAC
кураціиный
правдивый Французскій
перворядной фирмы Ришеръ по цѣвѣ 3.50
до 7 зр. за фляшку — высылает за послѣвплатою
Льеопольдъ Литыньскій,
Львовѣ, ул. Валова 14.

Перша крава фабрика товарѣвъ платерованыхъ, зовимыхъ
хинские сребло
ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА
Львовѣ, Ринокъ ч. 37. Краковѣ, Ринокъ ч. 26.
поручаютъ:
Предметы служащїи до ужитку церковного и домо-
вого, бѣдповѣдїи на выправы слюбнои, подарунки, у великомъ
выборѣ по приступныхъ цѣнахъ.
Репараціи, сребленя и золоченя вѣсехъ въ се званье
входичихъ предметѣвъ, тревало и дешево.
Цѣвпнїи на жаданье оплатно, онакованье без-
платно. 1—1.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптекарь у Львовѣ улица Жолковска (коло заставы),
поручае выпробованїи и за skutочнїи узнанїи

Цигулки зъ Гуаяколемъ

Знаменитїи въ недугахъ грудныхъ, яко презерватива наколи зайде
обава сухотъ, такоже въ початкахъ хоробы радикально убиваючи
бактерїи. — Цѣна пуделка 1 злр. (36 способомъ ужитя.)

EXCELSIOR

Средство дуже цѣнене у вѣсехъ гостцевыхъ терпѣняхъ
именно застарѣлыхъ, обьявляючихъ ся ломанъемъ
костей и т. п.

Белике число узнанъ и подякъ, позволяе менѣ запоручити, що дешеве се домове
средство лѣчить всякїи, хотѣбы застарѣлїи зъ давныхъ лѣтъ ревматизмы.

Цѣна фляшки 60 кр. в. а. (36 способомъ ужитя.)
Подяка. Веч. п. Брониславъ Виткевичъ, аптекарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйшїи слова подяки за
Вашъ дѣйстви чудесный *Excelsior*. Страшнїи терпѣвїя, якїи выдержавъ я зъ каждою
змѣною воздуха, довгїи лѣта треваючи болѣ въ костяхъ нѣгъ, котрымъ нѣ одна сѣр-
чана купѣль помощи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою бднати, по
невѣртю кѣлькохъ фляшокъ „*Excelsior*“ а. — Вдячнѣсть моя для Васъ Пана тре-
вави буде якъ довго жити буду, а першимъ си бѣдомомъ най будутъ тїи слова
моєи подяки.

Кракѣвъ, 16 лютого 1891.

Антонїи Гордынскїи.

Мешканцѣ Львова!

можуть хбенувати ся знаменитимъ винаходкомъ
проф. Соксельета

МОЛОКО
стерилизоване

пѣсля методы того профессора, есть найлѣпшимъ зъ шту-
чныхъ кормѣвъ для немовлять и заступает цѣлкомъ кормъ
груднїи.

Дѣти, скормленїи тымъ молокомъ не слабують на жадїи сла-
бости жолудковїи або кишковїи и въ загаль не подлягають такъ легко
слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленя 180 фляшокъ 7 зл.
Молоко коштуе найменше два разы тѣлько.
Проспекта и поясненя даромъ. Замовленя прїимае

Контора Льеопольда Литыньского,
у Львовѣ, при улицѣ Валовой ч. 14 (шобчѣ Центральной Каварнїи).